

## REALIZACE BONDINGU U NÁS

1. **Ihned po narození miminko bezpečně umístíme na nahé tělo matky.**
2. Naší snahou je **podpora a nepřerušování kontaktu mezi matkou (či otcem) a dítětem nejméně dvě hodiny po porodu.**
3. **Hodnocení zdravotního stavu, základní vyšetření a ošetření dítěte probíhá přímo na těle matky, pokud tomu nebrání jiná vážná okolnost.**

První ošetření může proběhnout až později a to buď po dožití poporodního poranění, kdy se matka přemísťuje na pokoj první doby porodní, nebo až po 2 hodinách, kdy je bonding ukončen. Ošetření spočívá ve změření tělesné teploty v zadečku, popsání novorozence barvou na kojence (číslo na hrudník mezi bradavky – číslo značí pořadí porodu v měsíci, příjmení na levou nožku), zvážení, změření (neměříme novorozence, kteří byli v děloze v poloze tzv. koncem pánevním, či novorozence, kteří mají větší poporodní otok na vedoucím bodu hlavičky, nebo na přání rodičů, kteří si nepřejí dítě změřit), ošetření pupečníku. Oči již nevyplachujeme dezinfekčními kapkami. Tatínek může být během celého ošetření miminka přítomný.

4. Miminko jemně osušíme na těle maminky při zachování vlhkých ručiček. Dítě označíme identifikačním náramkem a na závěr maminku s miminkem zabalíme do nahřáté červené deky jako jednu bytost. **Kontakt probíhá „kůže na kůži“.**
5. **Podporujeme a pomáháme matce i dítěti ve vizuálním kontaktu.**
6. **Pomáháme s přísátím miminka k bradavce podle jeho tempa a připravenosti.**
7. **Zajišťujeme pohodlnou a bezpečnou polohu pro matku i dítě po vzájemné domluvě.**
8. **Zajišťujeme maximálně klidné prostředí.** Jsme vstřícní a chráníme intimitu nové rodiny. Nerušený kontakt rodiny je důležitý, ale stejně tak je důležité zajištění bezpečného bondingu. Dítě bude v pravidelných intervalech kontrolováno novorozeneckou sestrou nebo porodní asistentkou.
9. **Pupečník přerušujeme až po jeho úplném „dotepání“.** Tatínkovi nabízíme možnost si pupečník přestříhnout.
10. **Soustředte se na neopakovatelné chvíle narození Vašeho dítěte, miminko se rodí jen jednou, nenechte si tyto jedinečné chvíle ukrást focením a telefonováním.**
11. **Po bondingu miminka běžně nekoupeme.** Koupel realizujeme pouze v situaci, kdy byla zkalená plodová voda, dítě je hojně špinavé od smolky nebo od krve, anebo pokud jste tzv. GBS pozitivní (z pochyby Vám byl vykultivován Streptococcus agalactiae). Samozřejmě vykoupeme miminko na Vaše přání. Do prvního okoupaní je pro nás dítě infekční. Zakládáme tzv. rukavicový režim. K dítěti do doby než bude okoupané, přistupujeme v rukavicích. Vy, rukavice nepotřebujete.
12. **Při prvním koupání** (nebo pouze jen při oblékání dětátka do čistého prádla), dítko zevrubně prohlédneme, změříme obvod hrudníčku a hlavičky, obtiskneme plošku nožky na identifikační kartičku, dle Vašeho přání ostříháme nehtíky a na závěr podáme dítěti vitamín K ve formě kapek (u dříve narozených – do 37. týdne – aplikujeme injekční formou. Po této proceduře Vám dítě vracíme zpět do Vaší láskyplné náruče.

## BONDING PŘI PLÁNOVANÉM CÍSAŘSKÉM ŘEZU

- Po porodu je dětátko přeneseno na novorozenecký box, lékař jej základně vyšetří. Po jeho souhlasu je tatínek přivolán k novorozenci a proběhne spolu s ním první ošetření.
- Po ošetření miminko neseme mamince ukázat na porodní sál (operace probíhá v lokální anestezii).
- Bonding z provozních důvodů na porodním sále nerealizujeme. Tatínek může maminku v bondingování zastoupit.
- Pokud si tatínek bonding přeje, usadíme jej do křesla na pokoj první doby porodní, dítě mu vložíme do náruče na holý hrudník a oba přikryjeme do deky jako jednu bytost.
- Po ukončení operace je maminka převezena na oddělení šestinedělí, kde bude moci bondingování převzít. V situaci, že se nebude cítit a tatínek si bude nadále přát v bondingování pokračovat, bude mu tento kontakt umožněn a to přímo u maminky na pokoji.
- Pohodlná postel, křeslo, polštáře, teplá deka
- Respektování soukromí



## ZÁVĚREM

V případech, že si budete přát bonding, informujte, prosím, porodní asistentku při příjmu na porodním sále. Před realizací je zapotřebí odevzdat informovaný souhlas Bonding. Ten naleznete na internetových stránkách naší nemocnice. Můžete si jej už dopředu důkladně přečíst a vytisknout. Je nutností, aby souhlas byl podepsaný - jak podpisem maminky, tak podpisem tatínka (doprovodu).



### Vypracovala:

Bc. Hana Valuchová, staniční sestra novorozeneckého oddělení

RÁDI VÁM POSKYTNEME VEŠKERÉ INFORMACE A ODPOVÍME NA DOTAZY.



nemocnicevalmez.agel.cz



571 758 416

 **Nemocnice AGEL**  
Valašské Meziříčí



# Bonding

## Láska od první vteřiny

## CO JE BONDING?

Bonding je proces utváření vzájemného vztahu mezi matkou a dítětem (popřípadě otcem) bezprostředně po porodu. Novorozenec je ihned po porodu v přímém kontaktu s matkou kůže na kůži. V této chvíli dochází u matky k významným hormonálním změnám, které toto pouto ještě upevňují.

Slovo bonding je odvozeno od anglického slova BOND, které znamená připoutání, závazek Bonding tedy ve volném překladu znamená - vzájemně se k sobě připoutat, navázat. Jde o zcela přirozenou vzájemnou reakci.

- Mateřská náruč je pro miminko tím nejpříjemnějším a nejpřirozenějším místem na světě.
- Bonding je návrat k přirozenému způsobu porodu, při zachování moderní zdravotnické péče. Není žádnou novinkou, byl zde už od pradávna.
- Díky bondingu se dětem lépe překonává náročná poporodní adaptace a Vám bonding usnadňuje lépe vstoupit do kouzelného světa mateřství.

## VÝHODY BONDINGU

### Pro dítě:

- Zažívá ihned po porodu existenciální pocit bezpečí, méně pláče.
- Lépe se si stabilizuje dýchání a srdeční pulz.
- Lépe si drží termoregulaci. (Vaše tělo poměrně přesně reaguje na aktuální tělesnou teplotu dítěte. V případě, že je miminku zima, vytváříte více tepla a naopak.)
- Ručky miminka jsou od plodové vody, která má stejnou vůni a chuť jako Vaše bradavky, což má tu výhodu, že se následně ještě více podpoří snadnější přisátí k prsu, zvyšuje se tak úspěšnost kojení.
- Snadněji se přisaje k prsu díky těsnějšímu kontaktu.
- Rychleji si ukládá do paměti obraz Vaší tváře.
- Je ihned osídleno Vašimi bakteriemi, vytváří se u něj tzv. mikrobiom.
- V budoucnu má menší neurologické potíže.



### Pro matku:

- Lépe jste navázaná na své dítě.
- Lépe se vyrovnáváte s poporodními bolestmi, s poporodním traumatem.  
→ Po porodu se Vám rychle vyplavují hormony štěstí – endorfíny.  
Mysl se Vám upíná na miminko a následně pak lépe hodnotíte průběh celého porodu.
- Snadněji chápete příčiny pláče u svého dítěte.
- Rychleji u Vás nastupuje kojení, lépe a déle kojíte.
- Lépe se vyrovnáváte se stresem, který s sebou péče o dítě přináší.

## POVAHA A PODMÍNKY K REALIZACI BONDINGU

Plný bonding je 2 hodiny trvající nepřetržitý kontakt miminka s Vámi (či tatínkem). Nevyžaduje žádnou speciální přípravu nebo omezení v poporodním období.

### Je však zapotřebí, aby byly splněny podmínky k jeho realizaci:

- Porod proběhl fyziologicky, tj. přirozenou cestou bez použití kleští a zvonu nebo plánovaným císařským řezem při čiré plodové vodě. V ostatních případech se bonding provádí dle stavu miminka.
- Děťátko se po narození dobře adaptuje na zevní prostředí, nejví zjevné známky vrozené vývojové vady.
- Spolu s Vámi a miminkem je po spontánním porodu na pokoji první doby porodní další plnoletá osoba (mimo ošetřujícího personálu), která byla náležitě poučena personálem novorozeneckého oddělení o zásadách bezpečnosti děťátka.

V situaci, kde je u porodu přítomen pediatr, rozhodne on sám, zda je možné dítě ponechat na bondingu. Pokud je přítomná pouze novorozenecká sestra, v tomto případě rozhodne ona, zda je bonding u miminka možný.

První chvíle po narození Vašeho děťátka budete trávit na porodním sále. Po ošetření porodního poranění se přesunete na pokojíček, kde jste trávila chvíle před porodem. Na bondingování se zde opět plynule naváže.

Budete spolu s tatínkem (doprovodem) řádně informováni novorozeneckou sestrou o výhodách, ale i rizicích samotného bondingu.



V průběhu bondingu bude dítě pravidelně kontrolováno zdravotnickým personálem, který vždy ve stanoveném časovém intervalu zkontroluje celkový stav miminka: barvu kůže, tepelný komfort, zajištění pupečního pahýlu, správné uložení dítěte na Vašem těle a popřípadě ještě další fyziologické funkce s použitím přístroje - pulzní oxymetr.

**Během času bondingu, kdy budete s miminkem na pokoji sami (bez přítomnosti zdravotnického personálu), za dítě budete plně přebírat zodpovědnost Vy.**

Kdyby se Vám u miminka cokoliv nezdálo, na pokoji je signalizace na zdravotnický personál, neváhejte nás kdykoliv přivolat.

Po porodu plánovaným císařským řezem, je možné, aby tatínek převzal bonding za Vás. Po operaci, pokud bude Váš stav stabilizovaný, Vás převezeme na pokoj šestinedělí, kde budete moci tatínka v bondingování vystřídat.

## SPECIFICKÉ SITUACE:

- **Akutní císařský řez a instrumentální vedení porodu** (tj. porod za pomoci „přísavného zvonu“ – vakuumextrakce, nebo „kleštěmi“ – forceps) nepatří mezi fyziologické porody. **O bondingu rozhodne přítomný pediatr.**
- V případě narození **nedonošeného novorozence nebo novorozence se ztíženou poporodní adaptací jsou možnosti bondingu omezené**, protože dítě vyžaduje specializovanou péči. Se stabilizací stavu rizikového novorozence časem postupně navýšujeme míru kontaktu s matkou od vzájemného hlazení a laskání, přes krmení, přebalování až po klokánkování (příkladání novorozenců na tělo rodičů) a kojení.
- **Matka je u porodu bez doprovodu.** V tomto případě bude umožněn bonding pouze částečný za přítomnosti novorozenecké sestry. Poté se bonding ukončí a pokud zdravotní stav dítěte i nadále bude vyhovovat, na přání matky může být novorozenec ponechán spolu s ní na pokoji první doby porodní, bude ale z bezpečnostního hlediska uložen do postýlky s monitorem dechu.
- V případě komplikací jak ze strany rodičky, tak ze strany novorozence, může být bonding ukončen zdravotnickým personálem.
- Pokud u matky nastanou zdravotní komplikace nebo bude příliš unavená, otec může bonding převzít.
- Bonding může být odmítnut či zrušen, pokud organizačně-provozní důvody nedovolí zajistit dítěti a matce standardní dohled po dobu bondingu.

